

Ehdotus	A 2051/UHN
Tekijä	Keskiryhmä
Käsittelijä	Kestävä Pohjola -valiokunta

A 2051/UHN Jäsenehdotus EU:n pakkauslainsäädäntöä koskevasta pohjoismaisesta yhteistyöstä

Keskiryhmä ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne vaikuttavat yhdessä Euroopan komissioon, jotta EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen (PPWR) 29 artiklan 18 kohdassa huomioidaan materiaalien kierrätyksen juomapakkausten uudelleenkäyttöä pienempi ilmastojalkei niissä jäsenvaltioissa, joissa luotettava ja laadukas ympäristö- ja kustannusdata antavat todisteen paremmista ilmastollisista ja yhteiskuntataloudellisista tuloksista uudelleenkäyttöön verrattuna.

että varmistetaan, että juomapakkausten tehokkaat pohjoismaiset kierrätysjärjestelmät tunnustetaan yhdenvertaisina tai ylivoimaisina kiertotalousratkaisuuina suhteessa pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen 29 artiklan 6 kohdan uudelleenkäyttöä koskeviin vaatimuksiin tai että Pohjoismaat hakevat vapautusta omien kierrätysjärjestelmiensä käyttämiseksi.

että toimitaan sen puolesta, että pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen toimeenpano toteutetaan suhteellisuus- ja yksinkertaisuusperiaatteen sekä toimivan sisäisen (digitaalisen) markkinajärjestelmän mukaisesti ottaen erityisesti huomioon pienten ja keskisuurten yritysten edellytykset.

Taustaa

EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetuksen (Packaging and Packaging Waste Regulation PPWR) tavoitteena on vähentää jätemääriä, vahvistaa kiertotaloutta ja edistää EU:n ympäristötavoitteita. Asetuksen 29 artiklan 6 kohdassa on sitovat tavoitteet joidenkin pakkausten, kuten juomapakkausten, uudelleenkäytölle. Artiklan 29 kohdassa 18 annetaan kuitenkin mahdollisuus hakea vapautusta tapauksissa, joissa jäsenvaltiot voivat osoittaa, että vaihtoehtoisista ratkaisuista saadaan paremmat ympäristölliset ja taloudelliset tulokset.

Pohjoismaissa on jo pitkään ollut käytössä juomien kertakäyttöisiä pakkauksia koskevat toimivat, kansallisesti kattavat ja standardisoidut panttijärjestelmät (Deposit Return

Systems DRS). Kyseisten järjestelmien keräys- ja kierrätysaste on hyvin korkea, minkä lisäksi materiaalin laatu pysyy korkeana suljetuissa kiertojärjestelmissä. Olemassa oleviin logistiikka- ja jakelurakenteisiin täysin integroidut järjestelmät koskevat kaikkia markkinoilla olevia tuottajia.

Tanskasta saadut uudet elinkaarianalyysit osoittavat, että panttijärjestelmien kautta tapahtuvan kierrätyksen ilmastojalanjälki on Tanskan oloissa pienempi kuin uudelleenkäytössä. Myös Norjassa ja Ruotsissa on todettu vastaavanlaisia tuloksia. Järjestelmät osoittavat, että uudelleenkäyttöä koskevat pakolliset vaatimukset saattavat olla ristiriidassa asetuksen yleisluontoisten ympäristö- ja ilmastotavoitteiden kanssa maissa, joissa kierrätysjärjestelmä toimii tehokkaasti.

Juomapakkausten rinnakkainen, laajamittainen uudelleenkäyttöjärjestelmä edellyttäisi käytännössä huomattavia investointeja uuteen infrastruktuuriin keräystä, lajittelua, pesua, varastointia ja käänteistä logistiikkaa varten. Kuljetuksia ja päästöjä tulisi lisää, minkä lisäksi kustannukset kasvaisivat huomattavasti etenkin pienten ja keskisuurten yritysten kohdalla. Pohjoismaisten tuottajien alustavat laskelmat osoittavat, että pienten ja keskisuurten yritysten investointikulut olisivat noin 670 000–1 070 000 euroa yritystä kohden, ja tämän lisäksi tulevat vielä juoksevat käyttökustannukset.

Lisäksi herää kysymyksiä sisämarkkinoiden toiminnasta. Juomia myydään ja kulutetaan runsaasti maiden rajojen yli. Ensisijaisesti uudelleenkäyttöön pohjautuva järjestelmä saattaa johtaa siihen, että tyhjiä pakkauksia kuljetetaan maiden rajojen yli ilman takuuta siitä, että pakkaukset palautuvat oikealle tuottajalle, ja tämä voi puolestaan lisätä ilmastovaikutusta ja kasvattaa kaupan esteitä.

Tätä taustaa vasten 29 artiklan 18 kohta on keskeinen väline, jolla varmistetaan se, että pakkaus- ja pakkausjäteasetusta sovelletaan tavalla, joka sekä ylläpitää korkeita ympäristötavoitteita että ottaa huomioon kansalliset edellytykset ja olemassa olevat, toimivat kiertotalousjärjestelmät. Pohjoismaiden yhteistoiminta voi tässä tapauksessa tuoda lisää selkeyttä ja edistää oikeusvarmuutta. Lisäksi progressiiviset Pohjoismaat välttävät kalliilta muutostöiltä eikä niiden tarvitse laskea ilmastotavoitteitaan niiden ryhtyessä panemaan EU:n pakkauslainsäädäntöä toimeen.

Oslossa 16. huhtikuuta 2026

Sandra Sigurðardóttir (V)
Krista Mikkonen (vihr.)
Rebecka Le Moine (MP)
Oda Indgaard (MDG)
Eva Biaudet (r.)
Kjell-Arne Ottosson (KD)

Jouni Ovaska (kesk.)
Lars-Christian Brask (LA)
Halla Hrunn Logadóttir (F)
Johan Dahl (Sb)
Sandra Listerby (Lib)
Catarina Deremar (C)

Markku Siponen (kesk.)
Geir Inge Lien (Sp)

Jonas Andersen Sayed (KrF)